

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

SUBIECTUL II

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Cultura nu mai urma să fie încurajată [în Germania] conform principiului axiomatic al <artei pentru artă>, ci trebuia să fie aservită țelului de modelare a opiniei publice; din aceste motive, la inițiativa Ministerului Propagandei a fost înființat Departamentul de Cultură al Reich-ului. Viața culturală a Germaniei în timpul celui de-al Treilea Reich avea să devină pur și simplu una din căile de cenzură și îndoctrinare (...). În acest fel, nu se putea face nimic în afara liniei impuse de Partid*, toți cei implicați în activitățile culturale trebuiau să răspundă de creațiile lor. Cultura nazistă a absorbit un număr de teme majore, care reflectau prejudecățile ideologice obișnuite: (...) glorificarea războiului, naționalismul, cultul conducătorului și al puterii absolute, antimodernismul, (...) repudierea valorilor creștine tradiționale.” (G. Layton, *Germania: Al Treilea Reich, 1933-1945*)
*NSDAP - Partidul Național-Socialist al Muncitorilor Germani

B. „Începând [cu anii '30], Comitetul Central al Partidului [Comunist al Uniunii Sovietice] preia controlul activităților intelectuale. (...) Sub influența lui Jdanov*, o estetică oficială, <realismul socialist>, este impusă în toate artele, iar regimul persecută pe toți cei care nu se supun regulilor stabilite. (...) În domeniul picturii și sculpturii, realismul socialist respinge <formalismul burghez, (...) care ignoră deliberat conținutul ideologic al operelor> și condamnă căutările estetice, ce caracterizează această perioadă în lumea occidentală. Arta realismului socialist trebuie să fie figurativă (...). Pictura trebuie să-l reînvie pe Lenin și revoluția, să înfățișeze conducătorii regimului, să glorifice realizările socialiste. În fine, un stil rigid, apăsător, cu o decorație abundentă va domina în arhitectură.” (P. Milza, S. Berstein, *Istoria secolului XX*)

*Jdanov – ideolog al regimului comunist, colaborator al lui Stalin

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați principiul axiomatic la care se referă sursa A. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa B, estetica oficială impusă sub influența lui Jdanov. **2 puncte**
3. Menționați, din sursa A, respectiv, din sursa B câte o informație referitoare la atitudinea regimului politic față de oamenii de cultură. **6 puncte**
4. Menționați, pe baza sursei A, un punct de vedere referitor la rolul culturii în regimul totalitar, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
5. Menționați, pe baza sursei B, un punct de vedere referitor la rolul culturii în regimul totalitar, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
6. Prezentați două caracteristici ale democrației în Europa secolului al XX-lea. **6 puncte**
7. Prezentați o altă politică culturală în Europa modernă sau contemporană, în afara celor menționate în texte, precizând și statul în care s-a aplicat aceasta. **4 puncte**